

Deželni zbori.

Deželni zbor kranjski.

Obpravave deželnega zbora pretekli teden so obsegale sledeče stvari:

Gospod dr. Zupan je v imenu deželnega odbora govoril za popravo razdrte strehe na zvoniku ljubljanske bolnišnice, da bi se ob enem takrat povikšal zvonik in prizidala nova zakristija in shramba za mašno obleko. Nasprotovali so temu predlogu nekteri poslanci, drugi so ga deloma podpirali, nekteri stavili nove predloge. Pri glasovanju so vsi predlogi padli, in po takem bo stal zvonik bolnišnice le še tako dolgo, dokler se sam po sebi ne razruši! Ozir na stroške je dosihmal v našem zboru tako nadvladoval, da nazadnje bojo še vsi gospodje na oltar domovine položili svojo dnino.

Ker je te dni dr. Bleiweis zboru izročil prošnjo nekterih mlinarjev in družih, naj bi se na brodu pri St. Jakobu namesto ladije čez Savo napravil most, in še dosihmal ni bilo odseka, ki sprejema prošnje, so bili danes v ta zbor izvoljeni gospodje: Rudež, žl. Strahl, Dežman, Gustav grof Auersperg in dr. Recher.

V seji 5. februarja je dr. Bleiweis v imenu deželnega zbora govoril o potrebi postave, po kateri naj se ustanovi požiganje ljubljanskega maha (močvirja). Opomnil je najpred, da ker ne govori danes v svojem imenu, ampak kot poročnik deželnega odbora, bode zoper svojo navado govoril nemški. Razložil je potem stan našega močvirja na drobno in rekel, da deželni zbor je napravil osnovo te postave po svojih lastnih skušnjah in po zaslišanju zvedenih mož. Gosp. Kromerju se osnova deželnega zbora zdí predrobna in pomankljiva, in nasvetuje, naj se izroči v pretres novemu odseku; gosp. Dežman ga podpira v tem, dr. Bleiweis razjasnuje vodila deželnega odbora, pa reče, da se ne upira novemu odseku, če že morajo odbori nad odbori povsod biti, in naposled je bil odsek izvoljen iz gospodov Kromer, Bleiweis, Dežman, Kozler, Mulej; ker pa je gosp. Mulej se odpovedal odseku in namesto sebe priporočal g. Ambroža, je bil g. Ambrož enoglasno sprejet v ta odsek. — Potem pride na vrsto predlog dr. Bleiweisov: naj se opravični red napravi v nemškem in slovenskem jeziku in izroči vsakemu poslancu en iztis. Podpiral je v slovenskem govoru ta predlog z jasnimi dokazi žive potrebe in da vsi stroški ne bojo znesli čez 15 gold. Pri glasovanju po §. 18 opravičnega reda so poslanci tako malo vedili, pri čem da so, da so se gospodje dr. Wurzbach, dr. Zupan, žl. Strahl in dr. Bleiweis ustavili nejasnosti tega §., ker obsedeli so tudi tisti poslanci, ki so za ta predlog bili. Glasovalo se je še enkrat — al padel je predlog dr. Bleiweisov, ker med 28 poslanci jih je le 12 za-nj bilo. Pri tej priliki se je očitno pokazalo, da tistih 15 gold. ni moglo vzrok biti, da je padel predlog, — pokazalo se je pa tudi, kako nepraktičen je §. 18 opravičnega reda. Gospod predsednik se je držal natanko besed tega §. in je vprašal: „Tisti gospodje, ki so za to, da se dr. Bleiweisov predlog izroči ali že izvoljenemu odseku ali pa novemu, naj vstanejo.“ Naravno je bilo po teh besedah §. — kakor je dr. Zupan resnično opomnil — da nihče ni vstal pri tem prašanji, ker se ne glasi določno ne za „da“ in ne za „ne“, potem takem pa tudi ne more veljati, da je predlog padel, ker nihče ni za-nj vstal. Glasovalo se je tedaj še enkrat, pa padel je predlog.

V današnji seji je gosp. dr. Zupan v svojem in v imenu žl. gosp. Strahla, dr. Bleiweisa, barona Apfalterna in dr. Recherja podal gosp. predsed-

niku za prihranjenje deželnih stroškov važni predlog: naj deželni zbor sklene, da v Ljubljani stanujoči poslanci ne dobivajo celó nobene dnine, vunanji pa le polovico predlanskim ustanovljene plače. Gospod predsednik je obljubil ta predlog kmali postaviti na dnevni red.

V seji 7. februarja je prišel predlog deželnega odbora na vrsto, po katerem naj zbor ustanovi število in plačo uradnikov deželnega odbora. Žl. g. Strahl je bil poročnik; obveljali so skor vsi nasveti, čeravno sta gospoda Derbič in Kromer sèm ter tje nasproti govorila. Razpisale se bojo zdaj kmali te službe; nastopili jih bojo novoizvoljeni uradniki 1. novembra letos; kdo jih bo volil (ali celi deželni zbor ali deželni odbor), je bilo za neko poznejšo sejo odloženo.

Dopisi.

Iz Gradca 3. sveč. Gk. (*O Vodnikovem spominu; iz deželnega zbora*). Dasi tako krasne slovesnosti popisati nimam, kakor jih obilo berete iz družih mest, vendar mislim Vam saj s tem ustreči, da Vam povem, da še ni umrl duh národnosti v Gradcu. Živi, živi duh slovenski in bo živ na veke. To kaže naša mala veselica praznovana v sobani „pri divjem možu.“ Sešli smo se Slovenci, Čehi in Srbi. „Hej Slovani...“ je zabobnela in veselje se je začelo. Govoril je najpred g. Krek. Naj le nektere besede povzamem: „Srce ne miruje nikada in v ljubezni do naroda, do domovine tudi mirovati ne sme, ker, ako hočemo národu národnost ohraniti, moramo sami narodni biti. Kakor drevo še le tadaj dobí pravo veljavo, ko se veje njegove jamajo šibiti žlahnega sadja, tako tudi narod postane pravi narod še le, ko telesne moči in bratovska vzajemnost lepša žlahni sad omike. Prvi sad poezije je nam Slovencom podaril mož, čigar 104letni rojstni god oživljena Slovenija navdušeno nocoj obhaja. On je prvi srečno zasadil pero in nam zapustil v blagih pesmah občutke svojega dostikrat nesrečnega srca. On je budil in zbudil národ in mu odkril miloto kreposti, blaglasja njegovega jezika. Njemu je ovila prvemu Vila z laborom čelo za blagi trud in njo posnemaje ga vsakokrat veselo venča národ, kolikorkrat se vrne njegov rojstni god.“ — Sledile so pesmi slovenske, česke in srbske. Kar nas je skupaj bilo, nas je vezala bratovska ljubav. Praznovaje pa spomin Vodnikov nismo pozabili onega moža, ki je bil vrli podpornik Vodnikov; to je baron Žiga Coiz. Gospod J. Papež je občni želji ustregel, rekoč: „Tudi njegove kosti že davno trohne pod obraščeno gomilo, al zasluge njegove še živijo in bodo živele zmirom v hvaležnih srcih slovenskih.“ Tudi Gršak je v kratki besedi napil slozi jugoslovenski. Se vé da pri spominu nekdanjih dobrotnikov smo se tudi spomnili sadašnjih bojevavcov. Napivalo se je gospodu Strosmejer-u, dr. Bleiweis-u, dr. Toman-u, Andreju Einspieler-ju itd. Malo društvo se je veselo razišlo. — Da pa tudi na drugi strani slovenski duh razprostira svojo moč, Vam bo kazala tisočletna slovesnost naših aposteljnov Cirila in Metoda, katero bomo, pre devetega marca obhajali. Priprave se že delajo. Vendar natanko pozneje. — O deželnem zboru bi Vam rad kaj pisal, — pa le malo vrednosti imajo njegovi sklepi za nas; saj zastopnika imamo skoraj le enega, g. Herman-a. Zato se še o takih národnih stvaréh zinilo ni, kakor postavimo v Ljubljani zavolj slovenskih zapiskov. Štimajo se nekteri govorniki, da ni na Štajarju národne razpore (Nationalitätshader), to je po naše, da so že sami Nemci postali vsi oni štajarski Slovenci, katerih je toliko skoraj kakor vseh Kranjcov. Slovenskemu Štajarcu so razprave deželnega zbora neznane. Vendar v drugih stvareh mislim